

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-1312

22.12.2025

HELP Forsikring AS

Retts hjelp

Advokatbistand knyttet til litispendensspørsmål og intern konferering – rimelig og nødvendig?

Sikrede søkte dekning for advokatbistand under sin Advokatforsikring, først i anledning sak om skilsmisse og senere for et skifteoppgjør. Foretaket bekreftet dekning. I anledning skifteoppgjøret ble det åpnet offentlig skifte for norske domstoler etter begjæring fra sikredes ektefelle 3.3.25. I et rettsforberedende møte 25.6.25 fremkom det at det pågikk en parallell skiftesak i Tyrkia, og motpartens advokat fikk iht. rettsboken «frist på en uke for å avklare spørsmål om mulig litispendens». I tingrettens kjennelse 24.7.25 ble begjæring fra sikrede om avvisning pga. litispendens ikke tatt til følge. Foretaket mottok 14.7.25 faktura fra sikredes advokat for 51,5 timer bistand, og hevdet 9,75 timer av bistanden falt utenfor forsikringsdekningen, da det gjaldt litispendensspørsmål og intern faglig konferering. Foretaket bemerket at bistand knyttet til den delen som hadde forgreninger i Tyrkia, ikke falt inn under forsikringen, idet dekningen kun gjaldt saker regulert av norsk rett og med norsk domstol som vernetting. Foretaket viste også til at forsikringen kun dekket rimelig og nødvendig bistand, og at intern konferering falt utenfor. Sikrede var uenig, og bemerket i tillegg at Finansklagenemnda kun kunne vurdere om ytt bistand var omfattet av dekningen, og ikke om den var «rimelig og nødvendig». Nemnda kom til at det ikke var grunnlag i vilkårene for å unnta bistand i tvist om litispendens eller unnta tid brukt til interne konferering, men fant ikke grunnlag for å ta stilling til hvilket beløp som kunne anses som «rimelig og nødvendig».

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for advokatutgifter.

Sikrede har advokatforsikring med følgende vilkår:

6. LOVVALG OG VERNETING

Forsikringen gjelder bare saker som reguleres av norsk rett, og som har norsk domstol som vernetting.

I tillegg har Medlemmet en tilleggsdekning i Sverige og Danmark. Se egne vilkår for Sverige her og Danmark her.

7. HVILKE RETTSHJELPSBEHOV ER DEKKET

7.1 Hvilke retts hjelps behov er dekket

Medlemmet, i egenskap av privatperson, har rett til forebyggende juridisk rådgivning og advokatbistand ved tvist, se punkt 7.4. Bistanden gis innen følgende rettsområder:

- Familierett
- [...]

Advokatbistand for ovennevnte punkter gis frem til saken er løst ved forlik eller behandlet i de ordinære tvisteløsningsorganer. I tillegg dekkes etterfølgende tvangsfullbyrdelse av pengekrav i saker hvor Medlemmet har fått advokatbistand av Selskapet til å inngå forlik eller få rettskraftig dom, med én utleggsbegjæring (i

Skandinavia), samt rettsgebyr knyttet til denne.

7.2 Hvilke rettshjelpsbehov som ikke er dekket

Forsikringen angir uttømmende i punkt 7.1 hvilke rettsområder som er dekket. Punkt 7.1 må leses med presiseringene nedenfor. Forsikringen omfatter ikke:

[...]

7.3 Forsikringssum

Medlemmet har krav på advokatbistand for inntil tre millioner per forsikringstilfelle for saker som faller inn under dekningen. Advokatbistanden gjelder både for bistand til rådgivning og tvistehandtering (samlet). Se punkt 9 om hvilke sakskostnader som dekkes innenfor maksimalgrensen.

7.4 Egenandel

[...]

9. SELSKAPETS PLIKTER OG RETTIGHETER

[...]

9.3 Ved bruk av ekstern advokat etter Medlemmets valg

[...]

HELP Forsikring AS dekker inntil tre millioner kroner per forsikringstilfelle. Innenfor denne maksimalgrensen dekkes Medlemmets rimelige og nødvendige advokatkostnader i saken.

[...] Ved uenighet mellom HELP Forsikring AS og Medlemmet om hva som er rimelige og nødvendige kostnader, kan Medlemmet eller advokaten velge å bringe spørsmålet inn for nemndsbehandling eller be Finansklagenemnda avgjøre spørsmålet, se punkt 10.

[...]

Sikrede søkte 9.9.24 om dekning for utgifter til advokat i en sak om skilsmisse.

Sikrede ble først bistått av advokat i foretaket, men engasjerte ekstern advokat 9.9.24. Foretaket utstedte dekningsbekreftelse 10.9.24 og presiserte at dekningen var begrenset til skilsmisse og forhold regulert av ekteskapsloven. Tvist som gjaldt andre rettsområder, var utenfor dekningen.

Sikredes advokat A fremsatte 7.10.24 også krav om dekning av advokatbistand for skifteoppgjør i en sak som gjaldt skilsmisse ved dom og som gikk for tingretten. Foretaket svarte 8.10.24 at «Så lenge disse to sakene løper parallelt og reguleres av ekteskapsloven er det også dekning for dette».

Ektefellene var uenige om skifteoppgjøret, og det ble derfor åpnet offentlig skifte for norske domstoler etter begjæring fra sikredes ektefelle 3.3.25. Det ble ikke oppnådd forlik i et rettsforberedende møte avholdt i tingretten 25.6.25. Ifølge sikrede skal motpartens advokat ha opplyst innledningsvis i dette møtet at det pågikk en parallell skiftesak i Tyrkia. Rettsboken etter møtet uttaler at motpartens advokat «fikk frist på en uke for å avklare spørsmål om mulig litispensens». Ifølge tingrettens kjennelse avsagt 24.7.25 ble sikredes begjæring om avvisning pga. litispensens, jf. tvisteloven § 18-1, ikke tatt til følge. Under «Sakens bakgrunn» uttales:

[...] Saksøker innga prosesskriv 27. juni 2025. Det ble gjort gjeldende at saken ikke er litispensent, idet vilkåret om kravsidentitet ikke er oppfylt. Den pågående saken i Tyrkia omfatter krav om skilsmisse, økonomisk og ikke-økonomisk erstatning, samt underholdsbidrag. Det er ikke fremmet krav vedrørende skifteoppgjør eller deling av ektefellenes felleseie i saken i Tyrkia. Det foreligger heller ikke noen separat sak mellom partene om det økonomiske oppgjøret etter ekteskapets opphør. Saken i Tyrkia har generelt en helt annen karakter enn begjæringen om offentlig skifte og gjelder ikke formuesoppgjøret mellom partene.

Ved rettens brev 30. juni 2025 fikk saksøkte frist til 7. juli 2025 for merknader. Fristen ble senere utsatt til 9. juli 2025. Saksøkte innga prosesskriv 9. juli 2025. Det ble gjort gjeldende at saken skal avvises grunnet litispensens som følge av sak reist i Tyrkia.

Skilsmisse er en nødvendig forutsetning for å kunne behandle skifte i Tyrkia. Skiftesaken vil fortsette i samme sak som skilsmisssesaken uten at det må tas ut nytt søksmål. Ettersom skilsmissspørsmålet ikke er avgjort i Tyrkia, har skiftespørsmålet ikke vært oppe til behandling. Når det foreligger en skilsmisssedom i Tyrkia, vil saksøkte be om behandling av skiftesaken. Siden det allerede pågår en skilsmisssesak i Tyrkia, og en skiftesak vil kunne åpnes etter denne prosessen, skal saken derfor avvises som litispending.

Kjennelsen uttaler under «Rettsens merknader» at begjæring om offentlig skifte ble fremmet 3.3.25 av motparten, at sak i Tyrkia ble reist 3.9.24, og at spørsmålet dermed var om begjæringen om offentlig skifte måtte anses som «et krav som allerede er tvistegjenstand» i saken reist i Tyrkia. Retten viste til brev av 27.6.25 fra advokat Y, som representerte saksøker i prosessen i Tyrkia, samt til oversettelse av stevningen av 3.9.24 fra Tyrkia der sakens gjenstand i den tyrkiske prosessen var beskrevet. Retten konkluderte med at det ikke var tale om et krav om skifteoppgjør og hevdet dette også var støttet av saksøktes egen redegjørelse i prosesskriv av 9.7.25. Retten bemerket at fordi skilsmissspørsmålet ikke var avgjort i Tyrkia, så hadde skiftespørsmålet ikke vært oppe til behandling, noe som også samsvarte med brev av 9.7.25 fra saksøktes advokat i Tyrkia. Retten konkluderte med at skifteoppgjøret ikke var tvistegjenstand i den rettslige prosessen igangsatt i Tyrkia, slik at begjæring om offentlig skifte ikke var litispending og ikke skulle avvises.

Retten bemerket at saksøker, dvs. motparten, hadde vunnet saken knyttet til spørsmål om litispending, men tilkjente likevel ikke sakskostnader. Retten viste til at den tyrkiske stevningen av 3.9.24 ble fremlagt allerede i begjæringen om offentlig skifte, slik at spørsmålet om litispending burde vært kommentert og avklart allerede da, at spørsmålet også i stor grad ble avklart i brevet av 27.6.25 fra advokat Y, at arbeidet ikke hadde vært nevneverdig kostnadskrevende, og at prosessen i Tyrkia heller ikke fremsto særlig komplisert og utfordrende å kartlegge, men burde vært håndtert allerede i begjæringen om offentlig skifte.

Foretaket mottok i juli 2025 faktura på 51,5 timer bistand fra ekstern advokat, herunder timelister hvor det fremgikk at flere av postene gjaldt arbeid knyttet til litispendingsspørsmålet og intern faglig konferering. Foretaket bestred ansvar for hele fakturaen og gjorde fradrag for 9,75 timer som gjaldt bistand knyttet til litispendingsspørsmål og intern konferering.

A anførte 15.7.25 at de fleste advokatene i Norge ikke hadde erfaring med saker som hadde forgreininger til Tyrkia, og at man da enten måtte diskutere løsninger med kollegaer, eller lese seg opp på feltet, som ville ta lengere tid. A bestred at det var grunnlag for å kutte tidsbruken medgått til å vurdere spørsmål om litispending med tyrkisk advokat. Det var nødvendig å avklare om en parallell sak i Tyrkia ville medføre at norsk domstol ikke var riktig vernetting.

Foretaket svarte 16.7.25 at bistand knyttet til den delen som hadde forgreininger i Tyrkia, ikke falt inn under forsikringen, idet dekningen kun gjaldt saker som reguleres av norsk rett, og som har norsk domstol som vernetting, jf. vilkårspkt. 6. Det viste også til at forsikringen kun dekket rimelig og nødvendig bistand, og at intern konferering falt utenfor dette, da det la til grunn at advokaten hadde alminnelig god kjennskap til rettsregler og rettspraksis på saksområdet den konkrete saken gjaldt, og for det vernettinget som var omfattet under forsikringsdekningen.

A presiserte 16.7.25 at de bisto klienten i et skifteoppgjør i Norge og ikke hadde noe oppdrag for sikrede i Tyrkia, men at spørsmålet om litispending måtte tas stilling til, og at man da bl.a. måtte undersøke hva slags type saker som pågikk i Tyrkia mellom partene. Prosessen ble komplisert fordi skifteoppgjøret gikk i Norge, men det var verdier både i Norge og Tyrkia, og det pågikk forskjellige type rettsprosesser i begge land. I tillegg ble det vist til at hvis en skiftesak ble behandlet av en norsk domstol, så skulle alle verdier partene hadde, uavhengig av hvor de befant seg, tas med i den norske rettsprosessen. Det ble videre vist til tingrettens rettsbok hvoretter motparten fikk frist til å avklare spørsmål om litispending, og at sikrede så fikk én uke til å inngi egne merknader. For å

avklare dette var det nødvendig å kontakte tyrkisk advokat som kunne forklare prosess og type sak som pågikk der, og i tillegg nødvendig å konferere med kollegaer. A hevdet det ikke var en normal sak, og at foretaket måtte gjøre unntak fra sin interne regel om å ikke dekke intern konferering.

Foretaket fastholdt 7.8.25 sin avgjørelse. A reiste 8.8.25 spørsmål til foretaket om sikrede skulle unnlatt å følge opp litispendensspørsmålet som retten skulle ta stilling til. I tillegg bemerket sikredes advokat 27.8.25 at foretaket tidligere samme dag hadde lagt uriktig til grunn at det var sikrede, og ikke motparten, som først hadde anført at det forelå en parallell sak i Tyrkia.

Etter ytterligere diskusjon, særlig om litispendensspørsmålet uttalte foretaket 27.8.25 følgende:

I kjennelsen om litispendens fremkommer det at det ble reist spørsmål om litispendens under det saksforberedende møtet og at dommeren bemerker senere at det burde vært avklart av motparten allerede i begjæringen ettersom stevningen i Tyrkia var vedlagt begjæringen om offentlig skifte.

Motparten, som sendte begjæringen om offentlig skifte, ble følgelig pålagt frist om å avklare spørsmålet fordi retten mente dette burde vært gjort innledningsvis. Motparten hadde ikke lagt skjul på at det foreligger en sak i Tyrkia ettersom den var vedlagt begjæringen, og har ut fra vår forståelse av saken, antagelig gitt uttrykk for sitt syn i retten. Vår kunde har temmelig sikkert sagt imot, ellers hadde ikke det blitt et spørsmål som dommeren måtte avsi kjennelse på. Hadde det vært enighet om at begjæringen om offentlig skifte var uproblematisk selv om det var fremmet en stevning for tyrkisk rett, hadde ikke dommeren måtte skrive kjennelse.

Uavhengig av dette, er utgangspunktet at HELP kun dekker norsk rett. Vi dekker dermed ikke tyrkisk rett, og heller ikke prosessuelle spørsmål hvor vår kunde prosederer videre på at tyrkisk rett skal få anvendelse. Anførlene underbygges med argumentasjon rundt den tyrkiske skifteprosessen.

Ifølge foretaket er det utbetalt kr 529 045 for 300 arbeidstimer for behandling av saken.

På vegne av sikrede ble det 2.9.25 sendt klage til Finansklagenemnda.

Sikrede krever dekning for utestående timer for behandling av tvisten. Ifølge forsikringsvilkårene dekkes «rimelige og nødvendige» kostnader. Norske advokater har ikke tilgang til opplysninger om pågående saker i Tyrkia, og det var nødvendig å kontakte sikredes tyrkiske advokat for faktakartlegging for å kunne avgi merknader til retten om litispendens. Alt arbeid, inkludert vurderinger, faktainnhenting og prosesskriv, ble gjort for den norske rettsprosessen, som er dekket av forsikringen. Det er ikke uvanlig med problemstillinger innenfor internasjonal privatrett underveis i slike saker, og etter at det er åpnet offentlig skifte.

Forsikringsvilkårene inneholder ikke noe eksplisitt unntak for dette, og heller ikke for faglig konferering. Hva som er å anse som «rimelige og nødvendige» kostnader må bero på en konkret og skjønnsmessig vurdering basert på sakens karakter og kompleksitet. Flere forhold tilsier at aktuelle sak klart skilte seg fra en ordinær eller typisk sak. Det var uklart om det pågikk en parallell rettsprosess i Tyrkia, og i forlengelsen av det oppstod behov for å vurdere om det forelå litispendens. Spørsmålet ble også reist av dommeren i den norske skiftesaken, som ba partene belyse forholdet nærmere, og det forelå derfor et særlig behov for intern faglig drøftelse og kvalitetssikring for å sikre at saken ble håndtert på en faglig forsvarlig måte. Intern konferering er i slike tilfeller naturlig og benyttes ofte i saker som krever tverrfaglig vurdering eller reiser uvanlige eller komplekse rettslige problemstillinger. Bistanden var derfor «rimelig og nødvendig» iht. vilkårspkt. 9.3.

Sikrede anfører også at Finansklagenemnda kun har kompetanse til å prøve om ytt bistand ligger innenfor forsikrings-dekningen, og ikke om et advokatsalær er «rimelig og nødvendig», da det hører inn under Advokatnemndas lovbestemte kompetanse etter advokatloven § 57.

Forsikringsforetaket avviser ytterligere ansvar og anfører at arbeid tilknyttet litispendensspørsmålet og intern konferering ikke er dekket av forsikringen. Avklaring av

litispendensspørsmålet er en forutsetning for at forsikringen overhodet skal aktiviseres og har ikke kobling til de materielle rettighetene etter ekteskapsloven, som er det som er dekket under forsikringen. Foretaket la først feilaktig til grunn at det var sikredes advokat som reiste spørsmålet om litispendens, men dette ble oppklart 27.8.25 av sikredes advokat, og har uansett ikke betydning fordi spørsmålet om litispendens ikke er dekket av forsikringen. Ifølge vilkårspkt. 6 dekkes kun saker som går etter norsk rett, og dekningen forutsetter, som et inngangsvilkår, at det er avklart at saken skal behandles for norske domstoler og etter norsk rett. Forsikringen har til hensikt å dekke juridisk bistand knyttet til de materielle rettighetene sikrede har i forbindelse med ektefelleskifte iht. vilkårspkt. 7.1 første kulepunkt, dvs. bistand til å fastsette og fordele verdier, gjeld og eiendeler mellom ektefellene. Behov for avklaringer om litispendens innebærer ikke at bistand til det er dekningsberettiget. Motparten påpekte i prosesskriv av 27.6.25 at vilkåret om kravsidentitet ikke var oppfylt, dvs. at det ikke forelå litispendens i saken, slik at spørsmålet uansett kunne anses for avklart da. Sikredes advokat prosederte likevel på at saken måtte avvises pga. litispendens, og retten tok derfor stilling til det og avsa kjennelse 24.7.25 om at det ikke forelå litispendens. Dette viser at sikredes advokat forlenget prosessen utover det som var nødvendig ved å anføre at saken skulle avvises. Arbeidet tilknyttet litispendensspørsmålet er derfor ikke rimelig og nødvendig iht. vilkårspkt. 9.3, og faller utenfor dekningen.

Forsikringen omfatter heller ikke intern konferering, idet kostnader til intern korrespondanse, opplæring eller faglig konferering mellom advokater ikke dekkes, da det forutsettes at advokaten har tilstrekkelig kompetanse til å håndtere saken selvstendig. Selv om saken er spesiell eller kompleks, anses ikke intern korrespondanse for nødvendig bistand, men en del av advokatens interne opplæringsprosess, noe som ikke kan belastes forsikringen uansett om kun få timer er brukt til det. Foretaket viser til at det har dekket mer enn 300 timer bistand i saken, slik at sikrede har fått dekket sine rimelige og nødvendige kostnader.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede kan kreve dekning for advokatbistand for tvist om litispendens og tidsbruk som gjelder intern konferering.

Sikredes Advokatforsikring har bl.a. følgende forsikringsvilkår:

6. LOVVALG OG VERNETING

Forsikringen gjelder bare saker som reguleres av norsk rett, og som har norsk domstol som verneting.

I tillegg har Medlemmet en tilleggsdekning i Sverige og Danmark. Se egne vilkår for Sverige her og Danmark her.

7. HVILKE RETTSHJELPSBEHOV ER DEKKET

7.1 Hvilke rettshjelpsbehov er dekket

Medlemmet, i egenskap av privatperson, har rett til forebyggende juridisk rådgivning og advokatbistand ved tvist, se punkt 7.4. Bistanden gis innen følgende rettsområder:

- Familierett
- [...]

Advokatbistand for ovennevnte punkter gis frem til saken er løst ved forlik eller behandlet i de ordinære tvisteløsningsorganer. I tillegg dekkes etterfølgende tvangsfullbyrdelse av pengekrav i saker hvor Medlemmet har fått advokatbistand av Selskapet til å inngå forlik eller få rettskraftig dom, med én utleggsbegjæring (i Skandinavia), samt rettsgebyr knyttet til denne.

7.2 Hvilke rettshjelpsbehov som ikke er dekket

Forsikringen angir uttømmende i punkt 7.1 hvilke rettsområder som er dekket. Punkt 7.1 må leses med presiseringene nedenfor. Forsikringen omfatter ikke:

[...]

7.3 Forsikringssum

Medlemmet har krav på advokatbistand for inntil tre millioner per forsikringstilfelle for saker som faller inn under dekningen. Advokatbistanden gjelder både for bistand til rådgivning og tvistehåndtering (samlet). Se punkt 9 om hvilke sakskostnader som dekkes innenfor maksimalgrensen.

7.4 Egenandel

For advokatbistand i tvister påløper en egenandel på kr 3 000. Se nærmere informasjon på www.help.no om Medlem eller Forbund dekker egenandelen.

[...]

9. SELSKAPETS PLIKTER OG RETTIGHETER

[...]

9.3 Ved bruk av ekstern advokat etter Medlemmets valg

[...]

HELP Forsikring AS dekker inntil tre millioner kroner per forsikringstilfelle. Innenfor denne maksimalgrensen dekkes Medlemmets rimelige og nødvendige advokatkostnader i saken.

[...] Ved uenighet mellom HELP Forsikring AS og Medlemmet om hva som er rimelige og nødvendige kostnader, kan Medlemmet eller advokaten velge å bringe spørsmålet inn for nemndsbehandling eller be Finansklagenemnda avgjøre spørsmålet, se punkt 10.

[...]

Foretaket bestrider ansvar for 9,75 timer av A's totale faktura for 51,5 timers bistand.

Foretaket anfører at bistand knyttet til litispendensspørsmålet faller utenfor dekningen etter pkt. 6:

Forsikringen gjelder bare saker som reguleres av norsk rett, og som har norsk domstol som vernetting.

Foretaket anfører at klausulen som et inngangsvilkår forutsetter at det er avklart at saken skal behandles for norske domstoler og etter norsk rett. Formålet med forsikringen er å dekke bistand knyttet til de materielle rettighetene sikrede har ved ektefelleskifte iht. vilkårspkt. 7.1 første kulepunkt.

Nemnda kan ikke se at vilkårene pkt. 6, jf. pkt. 7.1, gir grunnlag for å unnta bistand i tvist om litispendens. Foretaket har innvilget dekning for en sak om skifteoppgjør, og det følger av pkt. 7.1 siste avsnitt at «Advokatbistand for ovennevnte punkter gis frem til saken er løst ved forlik eller behandlet i de ordinære tvisteløsningsorganer». Dette tilsier at avklaring av litispendens spørsmål også er omfattet. Dette må gjelde uavhengig av om søksmålet det er reist litispendens på bakgrunn av er reist i et annet land eller ikke.

Foretaket bestrider at bistanden i litispendensspørsmålet kan regnes som «rimelige og nødvendige advokatkostnader i saken», jf. pkt. 9.3.

Nemnda forstår saken slik at det var motparten som tok opp spørsmålet om litispendens i et forberedende rettsmøte i tingretten 25.6.25, og at tingretten derfor ba motparten avklare dette nærmere. Etter slik avklaring fra motparten ga retten sikrede frist for bemerkninger. Sikrede fremsatte i prosesskriv av 9.7.25 krav om at saken måtte avvises pga. litispendens. Dette betyr at sikredes advokat må ha brukt noe tid på spørsmålet. Nemnda kan ikke se at det er grunnlag for å avvise alle de timer som er medgått til denne bistanden, men har ikke grunnlag for å avgjøre hvilket beløp som er «rimelig og nødvendig».

Nemnda kan heller ikke se at det er hjemmel i vilkårene for å unnta tid brukt til intern konferering. Det avgjørende må være hva som fremstår som «rimelig og nødvendig», ikke hvordan bistanden gjennomføres.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Eirinn Landgren (forbrukerrepresentant).